

Όνορè ντè Μπαλζάκ

Ο ΔΗΜΙΟΣ ΤΗΣ ΝΑΒΑΡΡΑΣ¹ Ή Ο ΛΗΣΤΗΣ ΚΑΙ Η ΣΥΝΤΡΟΦΟΣ ΤΟΥ*

ΗΤΑΝ ΔΕΚΑ Η ΩΡΑ ΤΟ ΒΡΑΔΥ... Ό Τζερμάνο επέστρεφε από την ύπαιθρο, όπου είχε διασκορπίσει το διαμελισμένο πτώμα ενός απαγχονισμένου, για το οποίο ή δικαστική απόφαση είχε επιβάλει να το τεμαχίσουν σε δεκαεννέα κομμάτια· έξουθενωμένος από την κούραση και νιώθοντας την ανάγκη να φάει κάτι, μπήκε σ' ένα πανδοχείο, κοντά στο χωριό Σελβανέρα. Εκεί, χάρη στην άγνωστη που τηρούσε τόσο από σύνεση όσο και για να μη στερηθεί τις περιποιησεις που παρέχουν στους ευυπόληπτους ανθρώπους, του σέρβιραν ένα εξαιρετικό δείπνο, που το έφαγε και το πλήρωσε σαν αρχοντάνθρωπος. Άφου τελείωσε το δείπνο του, έδειχνε να ευχαριστείται αρκούντως την ανάπαυση και να γεύεται το ροσόλι, από το οποίο κατέβαζε ξέχειλες ποτηριές, όταν ο πανδοχέας ήρθε να τον ρωτήσει αν λογάριάζε να διανυκτερεύσει στο πανδοχείο του.

– Όχι, απάντησε ο Τζερμάνο.

– Τότε, συνέχισε ο πανδοχέας, είναι φρόνιμο να ξεκινήσετε· σ'ας απομένουν ακόμη δυο μίλια από δω ως τη Μορτάρα²· όμως σ'ας συμβουλεύω να μη χρονοτριβήσετε στο δρόμο ώστε να φτάσετε έγκαιρα, γιατί είμαι βέβαιος πως υπάρχουν ακόμη πολλοί ληστές στη Λουμελλίνα και το συναπάντημά τους θα μπορούσε ν' αποβεί ολέθριο για σ'ας.

– Μπά! είπε ο ξένος άνορθώνοντας το ψηλό του άνάστημα και κοιτάζοντας με άταρέσκεια τα εύρωστα μέλη του, έχω δει από κοντά τους καλύτερους της συμμορίας και σ'ας διαβεβαιώνω πως με τα δυο μου δάχτυλα θα σβούριζα τους πιο ρωμαλέους από δαύτους.

– Ναί, μα μιιά μαχαιριά δοσμένη ακόμα κι από παιδί...

– Θαρρείτε πως δέν είμαι κι εγώ άρματωμένος;

Και μισανόγοντας το προστερνιδίό του, άφησε να φανούν ή λαβή από δυο πιστόλια και ένα έγχειρίδιο με φαρδια λάμα, κρυμμένα κάτω από το ρούχο του.

– Έντούτοις ή συμβουλή σας μπορεί να είναι καλή και δε σκοπεύω να την άψηφήσω.

Και λέγοντας αυτά ο Τζερμάνο, άποχαιρέτησε τον πανδοχέα και τράβηξε το δρόμο του με μιιά ταχύτητα, στην όποια μπορεί να είχάν συμβάλει τα λόγια του συνομιλητή του.

Ήταν μιιά από εκείνες τις ώραιες βραδινές ώρες όπου το φώς της μέρας μοιάζει να

1. Σε τοϋτο το διήγημα ο Μπαλζάκ δείχνει να έχει κάπως μπερδέψει χώρους και τόπους, όπου τοποθετεί την πλοκή του. Ή σημερινή αυτόνομη περιφέρεια της Ναβάρρας (Navarra) στη βόρεια Ίσπανία, με πρωτεύουσα την Παμπλόνα (Pamplona), άποτελούσε άλλοτε βασίλειο της Ίσπανίας και της νοτιοδυτικής Γαλατίας και ήταν κοιτίδα των Βάσκων στην Ίσπανία και των Γασκώνων στη Γαλλία. Ένώ ωστόσο ο Μπαλζάκ δίνει ως πλαίσιο της ιστορίας του την εν λόγω περιοχή, όλα τα τοπωνύμια που παραθέτει στη συνέχεια παραπέμπουν σε ιταλικές περιοχές. Το παραδοξότερο είναι όμως ότι αυτή ή ιστορία προέρχεται από τα Άπομνημονεύματα του Σανσόν, μέλους διάσημης δυναστείας γάλλων δημίων του 17ου και 18ου αιώνα. (Σ.τ.Μ.)

2. Μορτάρα (Mortara) ιταλική πολίχνη στο νομό της Παβίας, σε άπόσταση 33 χλμ. βορειοδυτικά της όμώνυμης πρωτεύουσας του νομού. Ήχει γοθικό ναό του Άγίου Λαυρεντίου (1375), τον όποιο κοσμούν πλείστοι πίνακες μεγάλων ζωγράφων της Ίταλίας. (Σ.τ.Μ.)

μην έχει ακόμη εξαφανιστεί, αλλά να έχει απλώς γλυκάνει· μπορούσες να διακρίνεις τ' αντικείμενα από πολύ μακριά, ώστε να μην έχεις να φοβᾶσαι κάποιαν έκπληξη, κι ὁ ταξιδιώτης περιέφερε τὸ ἄγρυπνο βλέμμα του. Φρόντιζε νὰ βρῖσκεται στὴ μέση τοῦ δρόμου, ἀποφεύγοντας ἔτσι τοὺς θάμνους καὶ τὰ δέντρα, ποὺ πίσω τους θὰ μπορούσε νὰ έχει κρυφτεῖ κάποιος ἔχθρος. Εἶχε ἤδη διανύσει πάνω ἀπὸ τὴ μισὴ ἀπόσταση, κι ὁ ἄνεμος ἔφερε στ' αὐτιά του τοὺς ἀπόμακρους ἤχους ἀπὸ τὴν καμπάνα τοῦ μοναστηριοῦ τοῦ Σάλβι, ὅταν ἀντιλήφθηκε στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου κάτι τὸ σκουρόχρωμο πεσμένο στὸ χῶμα, στὰ ριζὰ μιᾶς μουριάς. Μὲ ἀψηφιὰ ἀλλ' ὡστόσο ὑπολογίζοντας στὰ ὄπλα του καὶ τὴ δύναμή του, ὁ Τζερμάνο ἔπιασε πρῶτα τὰ πιστόλια του, τὰ ὄπλισε κι ἔπειτα προχώρησε πρὸς αὐτὸ ποὺ εἶχε συλλάβει ἢ ματιά του.

– Εἶναι καλύτερο νὰ πλησιάσεις ἓνα ὑποπτο ἀντικείμενο, μονολόγησε, παρὰ νὰ τ' ἀφήσεις πίσω σου.

Ἦταν ἓνα καφετὶ παλτό, ποὺ ἔμοιαζε νὰ εἶχε πέσει ἀπὸ τὰ καπούλια ἑνὸς ἀλόγου ἢ ἀπὸ κάποιο κάρο. Ὁ ταξιδιώτης ἔριξε ἓνα ἀνήσυχο βλέμμα πίσω ἀπὸ τὴ μουριά καὶ στὴν πεδιάδα, ἀλλὰ καθὼς δὲν ἀντιλήφθηκε ψυχὴ ζῶσα, ἔσκυψε γιὰ νὰ μαζέψει τὸ παλτό.

– Δὲν εἶναι καινούργιο, σκέφτηκε ἐξετάζοντάς το, ὡστόσο μπορεῖ ἀκόμη νὰ χρησιμεύσει, ἔστω κι ἂν εἶναι γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ ἓναν δυστυχημένο.

Καθὼς ἔσκυβε γιὰ ν' ἀπλώσει αὐτὸ τὸ ροῦχο πάνω στὸ γόνατό του, ἔνιωσε ξαφνικὰ ἓναν ἄντρα νὰ τοῦ ρίχνεται στοὺς ὤμους, νὰ τοῦ περνᾶει ἓνα χέρι κάτω ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ νὰ γαντζώνεται πάνω του ὅπως ἡ λεοπάρδαλη γραπώνει ἓνα ἀρνί. Συγχρόνως ἓνα στυλιέτο βυθίστηκε στὴν πλάτη του καὶ τὸν ἔκανε νὰ οὐρλιάξῃ ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴ φρίκη.

– Σιωπή, Τζερμάνο! τὸν πρόταξε μιὰ τραχιὰ φωνή, σιωπή! ἢ πέθανες.

Ὁ ἄτυχος Τζερμάνο εἶχε παραμείνει σκυμμένος πρὸς τὸ ἔδαφος, ἐνῶ ὁ τρόμος τοῦ ἀφαιροῦσε τὴ δύναμη ἀκόμα καὶ νὰ προσπαθῆσῃ ν' ἀποτινάξῃ τὸν ἄχρειο ἄντρα ποὺ βάραινε πάνω του.

– Τὰ χέρια στὸ χῶμα, τοῦ εἰπώθηκε.

Ἐπάκουσε· τότε, τὰ δάχτυλα ποὺ ἔμοιαζαν νὰ εἶχαν μπηχτεῖ στὸ λαιμὸ του, ἀποτραβήχτηκαν, γλίστρησαν κατὰ μῆκος τοῦ στέρνου του καί, φάχνοντάς κάτω ἀπὸ τὰ ροῦχα του, τὸν ἀπογύμνωσαν ἀπὸ τὰ ὄπλα του. Κρύος ἰδρώτας κάλυπτε ὀλόκληρο τὸ κορμί του· ἔνιωθε τὸ αἷμα του νὰ κυλάει ἀπ' τὴν πληγή, ποὺ τοῦ εἶχε προξενήσει τὸ στυλιέτο ποὺ εἶχε παραμείνει μπηγμένο στὸ τραῦμα του, ἔτοιμο νὰ εἰσδύσει ἀνάμεσα στὰ πλευρά του μὲ τὴν παραμικρότερη κίνηση.

– Ἐλεος, ἔλεος! ἔλεγε μὲ πνιχτὴ φωνή.

– Γνωρίζεις αὐτὴ τὴ λέξη, Τζερμάνο; τὸν ρώτησε ὁ ἐπιτιθέμενος πλησιάζοντας τὸ στόμα του στ' αὐτί του. Τολμᾶς νὰ προφέρεις αὐτὴ τὴ λέξη, Τζερμάνο; Ἐδειξες ποτὲ ἔλεος σὲ κανέναν;

– Μὴ μὲ σκοτώσετε· σὲ τί θὰ σᾶς ὠφελοῦσε αὐτό; Θὰ σᾶς πληρώσω γενναῖα λύτρα.

– Σήκω πάνω, εἶπε ὁ ἄγνωστος, πηδώντας κάτω μὲ τὴν ἐλαφρότητα ἀγριόγατου, σήκω πάνω καὶ περπάτα.

Ὁ Τζερμάνο ἀνασηκώθηκε καὶ γιὰ πρώτη φορὰ μπόρεσε νὰ δεῖ ἐκεῖνον ποὺ τοῦ ἐπιτέθηκε καὶ ποὺ ἡ φωνή του ἦταν τόσο ἐπιτακτικὴ. Ἦταν ἓνας κοντόσωμος ἄντρας μὲ καχεκτικὰ καὶ ξερακιανὰ ἀλλὰ γεμάτα σβελτάδα κι εὐλογισία μέλη. Ἐμοιαζε νὰ εἶναι πάνω ἀπὸ εἴκοσι χρονῶν, ἀλλὰ τὰ πάθη εἶχαν ἤδη χαρακώσει τὰ χαρακτηριστικά του. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἄγρια χαρὰ ἔλαμπε στὰ σπινθηροβόλα μάτια του καθὼς κοίταζε τὸν αἰχμάλωτό του μὲ ὕφος τρομακτικῆς εὐχαρίστησης· κι αὐτὸς μὲ τὸ γιγαντιαῖο ἀνάστημα, τίς ἡράκλειες διαστάσεις καὶ τὸ πελώριο κεφάλι ἔτρεμε μπροστά του ὅπως ὁ μάγος μπροστὰ στὸ κατοχθόνιο πνεῦμα ποὺ τὸ κάλεσε ἀπερίσκεπτα.

– Τί θέλετε ἀπὸ μένα; ρώτησε τελικὰ ὁ Τζερμάνο, καταβάλλοντας προσπάθεια γιὰ νὰ μιλήσῃ· καθορίστε τὰ λύτρα καὶ σᾶς ὑπόσχομαι νὰ τὰ καταβάλω πιστά.

– Ναί, εἶπε ὁ ληστής μὲ ἀλλόκοτο γέλιο· εἶσαι, ὅπως βεβαιώνεται, ἐπιδέξιός στο ἐπάγγελμά σου καὶ πολῦτιμος γιὰ τοὺς καλοὺς μας τοὺς δικαστῆς τῆς Ναβάρρας· θὰ πρέπει ὡστόσο νὰ συνηθίσουν οἱ Αὐτῶν Ἐξοχότητες νὰ κάνουν χωρὶς ἐσένα. Πρὸς τὸ παρόν, ἄκουσε τὴ μόνη διαπραγματεύση πού ἔχω νὰ σοῦ προτείνω: θὰ προηγηθεῖς στο δρόμο πού θὰ σοῦ ὑποδείξω, κι ἂν σταθεῖς, ἂν ἀποπειραθεῖς μὲ ὅποιονδήποτε τρόπο νὰ μοῦ ξεφύγεις, ἂν καὶ μόνο ὑποψιασθῶ κάτι τέτοιο, σοῦ ὑπόσχομαι, μὰ τὴ ληστρική μου πίστη, δυὸ σφαῖρες γι' ἀμοιβὴ καὶ εἴκοσι ἐπιπλέον μαχαιριές.

Ὁ Τζερμάνο ἐπιχείρησε ν' ἀποκριθεῖ.

– Σιωπή! πρόσταξε ὁ ληστής, προτείνοντάς του τὴν κἀνη ἐνὸς πιστολιοῦ· μπορῶ νὰ σε καθάρισω ἐπὶ τόπου, καὶ δὲ θὰ τὸ παραλείψω, ἂν ἀντιδράσεις· διάλεξε.

– Ποῦ θέλετε νὰ πᾶμε; ρώτησε ὁ δύστυχος αἰχμάλωτος.

Ὁ ληστής τοῦ ἔδειξε ἓνα μονοπάτι, τὸ ὁποῖο πῆραν καὶ οἱ δυὸ τους. Ὁ Τζερμάνο προπορευόταν, κι ὁ ἔχθρός του τὸν ἀκολουθοῦσε κατὰ πόδας, μὲ τὸ στιλέτο γυμνὸ πού ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ τὸ χρησιμοποιοῦσε γιὰ νὰ ἐπιταχύνει τὸ βᾶδισμα τοῦ δεσμώτη. Ὁ Τζερμάνο ἔψαχνε ὡστόσο μὲ τὸ μυαλό του νὰ βρεῖ κάποιον τρόπο νὰ τὸ σκάσει· πῶς ὅμως νὰ ξεφύγει ἀπὸ τὰ χέρια ἐνὸς ἀποφασισμένου ἀνθρώπου, πού εἶχε ὑπὲρ αὐτοῦ τὸ πλεονέκτημα τῶν ὄπλων καὶ κατασκόπευε ὅλες του τὶς κινήσεις μὲ τὴν ἐγρήγορη τοῦ γερακιοῦ πού παραμονεύει τῇ λεία του; Δυὸ-τρεῖς φορὲς ἐπιχείρησε ν' ἀνοιξοῖ κουβέντα μὲ τὸν ληστή, ὥστε νὰ σκαρώσει μιὰν εὐκαιρία πού νὰ τὸν αἰφνιδιάσει.

– Προχώρα καὶ βούλωσ' το· θὰ ἔχουμε ὅλο τὸ χρόνο γιὰ νὰ συζητήσουμε καὶ νὰ γνωριστοῦμε σὰν θὰ ἔχουμε φτάσει.

– Μὰ ἔχουμε πολὺ δρόμο ἀκόμη; ἔλεγε ὁ Τζερμάνο, στὸν ὁποῖο ὁ φόβος καὶ ἡ ἀβεβαιότητα γιὰ τὴν τύχη πού τοῦ ἐπεφύλασσαν ἀφαιροῦσαν τὶς δυνάμεις.

– Προχώρα συνεχῶς, σοῦ λέω· φοβᾶσαι μπάς καὶ σοῦ λείπει ἡ γῆ ἐτούτη;

Μιὰ νέα μαχαιριὰ πού μπήχτηκε στὰ νεφρά του ἔκανε τὸν Τζερμάνο νὰ τιναχτεῖ πρὸς τὰ μπρὸς κι ἔδωσε στὰ πόδια του ὅλη τους τὴ σβελτάδα. Ὅμως σ' ἓνα ἔδαφος γεμάτο ἀναρίθμητες ἀνωμαλίες, τὰ ἐμπόδια γίνονταν ὅλο καὶ συχνότερα· κάθε φορὰ πού δίσταζε ὁ αἰχμάλωτος, τὸ τρομερὸ βούκεντρο ἔκανε αἰσθητὴ τὴν παρουσία του· ἔτσι, γιὰ ν' ἀποφύγει ὁ Τζερμάνο τ' ἄγρια πλήγημά του, ἂν κι ἀπὸ τὴ φύση του βαρὺς καὶ βραδυκίνητος, ἐκτιναζόταν γρήγορος σὰν ζαρκάδι· ὁ τρόμος ἔμοιαζε νὰ τὸν ἐλαφρύνει, κι ἐντούτοις ἔχυνε μαῦρο ἰδρώτα, λαχάνιαζε, ξεπατωνόταν. Ἀπεναντίας ὁ ληστής δὲν ἔνιωθε καμιὰ κούραση. Μέσ' ἀπὸ ἀπόκρημνα βράχια, φαράγγια καὶ γκρεμοὺς ἔτρεχε ἢ μᾶλλον πηδοῦσε ὅπως ἡ ὀβίδα, πού ὕστερα ἀπὸ κάθε πρόσκρουση διπλασιάζει τὴν ταχύτητά της καὶ μὲς στὴ φόρα της, πού δὲν προλαβαίνει νὰ διακοπεῖ, εἶναι πιὸ ἔτοιμη γιὰ νέο ἐποστραχισμό³. Ὅλη ἡ νύχτα κύλησε δίχως οὔτε λεπτὸ νὰ ξαποστάσουν· μόλις κατέβηκαν οἱ πρῶτες ἡλιαχτίδες, ὁ Τζερμάνο ἔμεινε κατάπληκτος ἀπὸ τὸ φοβερὸ ὕψος στο ὁποῖο εἶχαν φτάσει. Ἡ μικρὴ πόλη Μορτάρρα μόλις πού διακρινόταν στο βάθος μακριά. Γύρω τους ἔβλεπαν μόνο ἄγρια καὶ καμένα βράχια, ἀληθινὰ κρυσφήγετα λύκων καὶ κλεφτῶν· κι αὐτοὶ ἀκόμα οἱ γιδοβοσκοὶ δὲν θὰ ἤθελαν νὰ ὀδηγήσουν τὰ κοπάδια τους ἐκεῖ. Ὡστόσο ἀργοῦσαν ἀκόμη νὰ φτάσουν στο τέρμα τῆς κοπιαστικῆς πορείας τους. Ὁ ἀκούραστος ληστής δὲν εἶχε χάσει τίποτα ἀπὸ τὴν ἐνεργητικότητά του, ὅμως τὰ μουνδιασμένα μέλη τοῦ Τζερμάνο ἀρνιό-ντουσαν νὰ τὸν ὑπηρετήσουν· κι ἔπειτα ἀπὸ νέες προσπάθειες καὶ καθὼς ἡ ἐξάντληση τῶν δυνάμεών του τοῦ παρεῖχε ἐλάχιστη κινητικότητα, δήλωσε ξεκάθαρα πῶς δὲν μποροῦσε νὰ κάνει οὔτε ἓνα βῆμα παραπάνω. Τὸ στιλέτο ἔκανε καὶ πάλι τὴ δουλειά του, πλὴν ὅμως μάταια· ἀντὶ ὁ Τζερμάνο νὰ προχωρήσει, ξάπλωσε πάνω στον γυμνὸ βράχο.

3. Στὴν πραγματικότητα, ἐνῶ τὸ βόλι ἐποστραχίζεται – αὐτὸ ἀποτελεῖ ἄλλωστε τὴν ἀποτελεσματικότητά του –, ἡ ὀβίδα εἶναι ἓνα βλήμα πού ἐκρήγνυται χωρὶς ν' ἀναπηδάει.

– Μπορείς να με σκοτώσεις, είπε στον άνελέητο έχθρό του· όμως δε σ' έχω άξιο να με κάνεις να περπατήσω.

– Τότε ξεκουράσου, είπε ο ληστής μ' άνεμελιά. Έξίσου καλό είναι και τὸ σταμάτημα, κι άλλωστε δε θά 'ρθουν να σε άναζητήσουν έδῶ πέρα.

Υποκύπτοντας ὁ αίχμάλωτος στήν κούραση, έχασε ακόμα και τήν αίσθηση τῆς φρικτῆς του κατάστασης κι άποκοιμήθηκε. Στή διάρκεια τοῦ ύπνου του, ὁ ληστής τράβηξε άπό ένα είδος κυνηγετικοῦ σάκου, πού κρεμόταν άπό τοὺς ὤμους του, μιὰ πίπα πού ὁ λουλάς τῆς ἦταν κεραμικός κι ὁ σωλήνας τῆς ένα άπλό κλαδι κουφοξυλιάς, πού διατηροῦσε ακόμη τὸ φλοιό του· κι άφοῦ έτριψε τὸ τσακμάκι, βάλθηκε να καπνίζει ἤρεμα, δίχως να πάφει να έπιτηρεῖ τὸν αίχμάλωτό του. Ὅταν άδειασε τὸ τσιμπούκι του, άρκέστηκε να τὸ πλησιάσει, έτσι καθὼς ἦταν καφτό, στή μύτη τοῦ Τζερμάνο, πού ξύπνησε άπότομα, μισοπνιγμένος άπ' τὸν καπνὸ πού εἶχε εισπνεύσει.

– Έμπρός, φύγαμε! πρόσταξε ὁ ληστής· κουνήσου, βιάζομαι να φτάσω.

Βλέποντας ὁ Τζερμάνο τὸ μοιραῖο και πάντοτε άπειλητικό στιλέτο, άνατριχίασε κι άρχισε να σακφαλώνει στὰ βράχια. Τελικὰ έφτασαν στήν κορυφή τοῦ βουνοῦ, πού τὸ άνέβαιναν έδῶ και πολλήν ὥρα· ἦταν ένα είδος ὄροπεδίου, ὅπου μόλις και μετὰ βίας φύτρωναν κάτι ρείκια και μερικὰ καχεκτικὰ πεῦκα, πού τά 'δερναν οἱ άέρηδες· καινούργια βουνὰ ὀρθώνονταν ακόμη μπροστά τους, στεφανωμένα άπό τεράστιες άπόκρημνες κορυφές, πού ἡ άπρόσιτη αίχμή τους χανόταν μέσα στὰ σύννεφα.

Ὁ ληστής στάθηκε κι έφερε για λίγο ένα γύρο με τὸ βλέμμα του σε ὀλόκληρη τὴν έκταση τοῦ ὄροπεδίου. Ὑστερα ὄρμησε πρὸς τὸν ὑψηλότερο βράχο κι έριξε μιὰ πιστολιά. Ὁ θόρυβός τῆς άντήχησε μακριὰ και, ὅταν έσβησε ὁ άπόηχός τῆς, ακούστηκε μιὰ ὀξεία, μακρόσυρτη κραυγή. Ὁ Τζερμάνο έστρεψε τὸ βλέμμα του πρὸς τὴ μεριά άπ' ὅπου εἶχε βγει αὐτὴ ἡ παράξενη φωνὴ και εἶδε πάνω σ' ένα βράχο μιὰ μεγάλη μορφή, πού ἡ ὄψη τῆς τοῦ φάνηκε τρομακτικὴ κι άλλόκοτῆ· ένα κόκκινο πανωφόρι κάλυπτε τοὺς ὤμους τῆς· ὄπλα και χρυσὰ στολίδια έλαμπαν στή ζώνη και στὸ στῆθος τῆς· ένα πλατύγυρο καπέλο, πού πάνω του σειόταν ένα κόκκινο φτερό, σκίαζε τὸ κεφάλι τῆς. Ὁ Τζερμάνο δὲν εἶχε τὸ χρόνο να τὴν έξετάσει περισσότερο, γιατί ἡ μεγάλη αὐτὴ μορφή, φεύγοντας ὄρμητικὰ άπό τὴν κορυφή ὅπου εἶχε στηθεῖ επιδεικτικὰ έξαφανίστηκε σάν τὴ σκιά κάτω άπό τὸν ἥλιο τοῦ μεσημεριοῦ· ὅμως σε λίγο τὴν εἶδε να επανεμφανίζεται· μέσα άπό ένα πευκώνα κατευθυνόταν τρέχοντας πρὸς τὸ μέρος τους. Τρομοκρατημένος ὁ Τζερμάνο άπ' αὐτὴ τὴν αἰφνίδια κι άπρόσμενη εμφάνιση, δὲν ἤξερε αν έπρόκειτο για άντρα ἢ για δαίμονα· σταυροκοπήθηκε κι άφέθηκε στὸν προστάτη άγιο του.

– Φάμπιο, Φάμπιο! φώναξε ἡ φωνὴ πού εἶχε ἤδη άκουσεῖ.

– Μπιμπιάννα! άποκρίθηκε ὁ ληστής ὀρμώντας πρὸς αὐτήν.

Ὁ Τζερμάνο βρέθηκε για λίγο μονάχος του. Κοίταξε πρὸς τὰ πίσω και τοῦ ἤρθε ἡ σκέψη να τὸ σκάσει, ὅμως διαπίστωσε άμέσως πὼς δὲν θά μπορούσε να ξεφύγει άπό τὴν καταδίωξη ἔνὸς έχθροῦ πιὸ σβέλτου άπ' αὐτὸν και κυρίως πιὸ έξασκημένου στὸ τρέξιμο πάνω στὰ βουνά. Ἄλλωστε πίστευε πὼς μπορούσε με λύτρα να έξοφλήσει μαζί του, και ἡ σύνεση τὸν συμβούλευε να μὴν προκαλέσει τὸ θυμὸ τοῦ ληστῆ. Ἐτοῦτος εἶχε ριχτεῖ στὸ λαιμὸ τῆς Μπιμπιάννας και συζητοῦσε μαζί τῆς· τὰ λόγια τους δὲν έφταναν ὡς τὸν Τζερμάνο, αλλά κατάλαβε καλά πὼς εἶχαν να κάνουν με τὸ άτομό του, γιατί ὁ Φάμπιο τὸν εἰδειχνε με τὸ δάχτυλό του. Τὴν ἴδια στιγμή, ἡ Μπιμπιάννα ὀρμαῖι πρὸς τὸν δύστυχο αίχμάλωτο, φτάνει σ' αὐτόν, χιμαῖι καταπάνω του, τὸν άναποδογυρίζει, τὸν καταπατάει και τὸν χτυπάει και τὸν ξαναχτυπάει μ' ένα μικρὸ στιλέτο, προφέροντας τὶς τρομερότερες κατάρες.

– Ἀρκετὰ, ἄρκετὰ, Μπιμπιάννα! εἶπε ὁ Φάμπιο, μὴν τὸν σκοτώνεις· και πρόσθεσε χαμηλόφωνα κάποιες λέξεις, κι εκείνη σταμάτησε.

Ὁ Τζερμάνο καταπληγμένος, αἰμόφυρτος, προσπάθησε ν' άνασηκωθεί.

– Μείν' εκεί, είπε εκείνη βάζοντας τὸ πόδι της στὸ στήθος του καὶ φτύνοντάς τον στὸ πρόσωπο, μείν' εκεί, βάτραχε! Σύρσου, φίδι! Λούφαξε, σκύλε! Ἀλλιῶς...

Τὸ καταματωμένο στιλέτο ποὺ κράδαινε ὀλοκλήρωσε τὴ φράση της.

Ἡ Μπιμπιάννα ἦταν μιὰ τὸ πολὺ δεκαοκτάρη κοπέλα, καλοκαμωμένη, μὲ μάγουλα ἀναφοκοκκινισμένα ἀπ' τὸ τρέξιμο ποὺ εἶχε κάνει ἢ ἀπ' τὴ συγκίνηση ποὺ ἐνιωθε. Τὸ ἀνδρικό καπέλο της, πεσμένο πρὸς τὰ πίσω καὶ συγκρατημένο μὲ μιὰ κορδέλα περασμένη κάτω ἀπὸ τὸ πηγούνι της, ἄφηγε ἀκάλυπτα τὰ ὑπέροχα μαῦρα της μαλλιά· τὰ μισάνοιχτα κι ἐλαφρῶς τρεμάμενα χεῖλη της ἄφηναν νὰ φαίνονται δόντια σπάνιας λευκότητος, καὶ τὰ λαμπερὰ μάτια της ἔμοιαζαν νὰ βγάζουν φωτιές. Ἡ Μπιμπιάννα ἦταν ἐκτυφλωτικῆς ὁμορφιάς, καὶ τὸ πάθος ποὺ τὴ διακατεῖχε τὴν ἔκανε ἀκόμα πιὸ ὁμορφη. Ὁ θυμὸς, ἡ ἀγανάκτηση, ἡ χαρὰ ἀποτυπώνονταν ἐναλλάξ στὰ εὐκίνητα χαρακτηριστικά της. Ὁ Φάμπιο τὴ θεωροῦσε μὲ θαυμασμό. Ὁ Τζερμάνο, σωριασμένος κατάχαμα μὸλις ποὺ ἀνέπνεε· ἡ κατάπληξη ποὺ εἶχε νιώσει τοῦ ἀφαιροῦσε ὅλες τὶς ἰκανότητές του.

– Τί ἄσχημο ποὺ εἶναι τὸ τέρας! ἀναφώνησε ἡ Μπιμπιάννα σκάζοντας στὰ γέλια. Τί δειλὸς ποὺ εἶναι ὁ κακοῦργος ἔτσι ποὺ τρέμει σύγκορμος, πατημένος ἀπὸ τὸ πόδι μιᾶς γυναίκας! Ἄντε, σήκω πάνω, κακόμοιρε ἀθῶε· ἄς σηκωθεῖ πάνω ἢ Αὐτοῦ Ἐξοχότητά σας· μήπως πρέπει νὰ σᾶς δώσω τὸ χέρι;

Ὁ Τζερμάνο ἐπιχείρησε ν' ἀνασηκωθεῖ, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὴ δύναμη πιά· ξανάπεσε στὰ γόνατα κι ἔνωσε ἰκετευτικά τὰ χέρια του.

– Χά, χά, χά! συνέχισε ἡ Μπιμπιάννα μὲ νέα ἔξαρση γέλιου, ὁ ἐκλαμπρότατος δὲν ἔκανε τὴν πρωινὴ προσευχή του.

Καὶ γονάτισε κι αὐτὴ μπροστά του.

– Θέλετε, Ἐκλαμπρότατε, νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ ἀσπαστῶ τὴν Εὐγενεία Σας;

Καὶ πιάνοντάς τον ξαφνικὰ ἀπ' τὸ λαιμὸ, πλησίασε τὸ στόμα της στὸ πρόσωπό του καὶ τοῦ δάγκωσε τὸ μάγουλο.

– Μπιμπιάννα! εἶπε ὁ Φάμπιο φέροντας τὸ χέρι του σ' ἓνα ἀπὸ τὰ πιστόλια του, δὲ λὲς νὰ τελειώνεις ἀμέσως μ' ὅλ' αὐτά;

– Ὅχι, μὰ τὴν ἀγία Παρθένα, ὄχι, Φάμπιο! εἶναι δικός μου, μοῦ τὸν ὑποσχέθηκες, μοῦ τὸν ἔδωσες, δὲ θὰ τὸν ἀγγίζεις ἄλλο πιά. Ἐγὼ θὰ φροντίζω πιά γι' αὐτὸν τὸν ἀκριβαγάπητο, αὐτὸ τὸ ἀγγελάκι, αὐτὸν τὸν Ἰησοῦ τῆς καρδιάς μου.

Καὶ μὲ τὴ λαβὴ τοῦ στιλέτου της χτύπησε τὸν Τζερμάνο, σπάζοντάς του τὰ δόντια, καὶ τὸν ἀναποδογύρισε πάνω στὸ βράχο.

– Μπιμπιάννα, εἶπε καὶ πάλι ὁ Φάμπιο, ξέρεις τὶς συμφωνίες μας· τρία μερόνυχτα ἔμεινα ξάγρυπνος, ἔτρεξα, ἔστησα καρτέρι· μπήκα στὴν πόλη, εἶδα ἀπὸ κοντὰ τοὺς ἐνστολους, πέρασα ἀνάμεσά τους, κάθισα καὶ ζητιάνειφα στὶς πόρτες τῶν ἐκκλησιῶν, ἀψήφησα ὅλους τοὺς κινδύνους γιὰ νὰ σὲ ὑπακούω· τελικὰ πέτυχα. Παρέδωσα τὸν ἐχθρό μας στὴν ἐκδικητικότητά σου· τώρα ὀλοκλήρωσε κι ἐσὺ μὲ τὴ σειρά σου τὴν ὑπόσχεσή σου.

– Ναί, καλέ μου Φάμπιο, θὰ τὴν ὀλοκληρώσω· κοπίασες πολὺ, φίλε μου· ἐκτέθηκες πολὺ γιὰ μένα· θὰ εἶχα πάρει ἐκδίκηση γιὰ σένα, ἂν εἶχες πεθάνει, ὅμως δὲ θὰ μπορούσα νὰ σοῦ δώσω τὴ ζωὴ. Ἀλίμονο! οἱ νεκροὶ δὲ γίνεται νὰ ξαναζήσουν· σὲ ἀγαπῶ· νά με, χρησιμοποίησε τὰ δικαιώματά σου, ἀπόλαυσε τὸ θρίαμβό σου, Φάμπιο, ἰκανοποίησες τὸ μίσος μου. Δίκαιο εἶναι ἡ ἀγάπη σου νά...

Καὶ ἤδη τὰ ὠραῖα της μπράτσα μπλέκονταν γύρω ἀπ' τὸ λαιμὸ τοῦ Φάμπιο· τὸν ἔσφιγγε στὸ στήθος της καὶ τὸν ἔπνιγε στὰ φιλιὰ της. Ἡ φωνὴ της πρόδιδε φιλήδονη συγκίνηση.

– Ὅποτε τὸ θελήσεις, εἶπε ἐκείνη κρῦβοντας τὸ κεφάλι της στὸ στέρνο τοῦ ληστή.

– Τώρα, ἀπάντησε ὁ Φάμπιο, ποὺ τὰ μάτια του σπίνθιζαν ἀπὸ πάθος καὶ χαρὰ.

– Περπάτα, πρόσταξε ἡ νεαρὴ κοπέλα τὸν αἰχμάλωτο, δείχνοντάς του τὸ δρόμο ποὺ ἔπρεπε νὰ πάρει.

Ὁ Τζερμάνο σηκώθηκε πάνω.

– Ὅχι ἔτσι, σκύλε, ἀναφώνησε ἡ Μπιμπιάννα πιάνοντάς τον ἀπὸ τὰ μαλλιά γιὰ νὰ τὸν ρίξει κάτω· τολμᾶς νὰ περπατᾶς σὰν ἄνθρωπος, θηρίο ἀνήμερο; Πέσε στὰ γόνατα καί, ἂν σηκωθείς πάνω μπροστά μου, νὰ τί θὰ τιμωρήσει τὸ θράσος σου.

Τὸ στιλέτο ἔλαμπε ἀκόμη στὸ αἵματοβαμμένο χέρι της. Ὁ Τζερμάνο ὑποχρεώθηκε νὰ συρθεῖ ἀνάμεσα στὰ βᾶτα καὶ τ' ἀγκάθια, κι ὅταν δὲν προχωροῦσε ἀρκετὰ γρήγορα κατὰ τὴν ἀποψή της, ἡ Μπιμπιάννα τὸν κλωτσοῦσε. Ἐνῶ βιάδιζαν, αὐτὴ κι ὁ Φάμπιο φιλιόντουσαν κι ἔλεγαν λόγια ἀγάπης, μιᾶς ὅμως δραστήριας καὶ ἀγρίας ἀγάπης, ἀνάμικτης μὲ σκέψεις αἰμοδιψεῖς, μὲ ἀπειλὲς καὶ φονικὲς ὑποσχέσεις.

– Ναί, ἔλεγε ὁ Φάμπιο, θὰ παραμείνω στοὺς δρόμους, θὰ σοῦ φέρω τὰ λάφυρα τῶν ταξιδιωτῶν, ἱερέων ἢ στρατιωτῶν, ἀντρῶν ἢ γυναικῶν, λίγη σημασία ἔχει· τ' ὄνομά μου θ' ἀντηχήσει σ' ὀλόκληρη τὴν Ἰταλία, ὅπως ἐκεῖνο τοῦ Σαρδηνίου, καί, σὰν μαθευτεῖ πὼς εἶμαι ὁ γιός του, πὼς εἶμαι ἀντάξιός τοῦ πατέρα μου, δὲ θὰ λείψουν γενναῖοι σύντροφοι ποὺ νὰ συμμετάσχουν στὰ κατορθώματά μου. Τότε, Μπιμπιάννα, θὰ εἶσαι ἀκόμη πλούσια, εὐτυχημένη καὶ θὰ σὲ σέβονται ὅπως ὅταν ἦσουν ἡ γυναίκα τοῦ Σαρδηνίου· θὰ ἔχεις ἀκόμη μεταξωτὰ φορέματα καὶ χρυσὰ κολιὲ καὶ κόκκινα καλτσάκια κι ἀσκούς γεμάτους μὲ τὸ καλύτερο κρασί κι ὅσα πιάστρα θελήσεις.

Ἡ Μπιμπιάννα γελοῦσε καὶ τὸν φιλοῦσε.

– Θὰ σοῦ φέρνω ἀββάδες κι ἐπισκόπους ὅταν θὰ θέλεις νὰ ἐξομολογηθεῖς· θὰ ἔχεις δούκισσες καὶ μαρκησίες γιὰ καμαριέρες· μὲ τὴν ἀρετὴ τοῦ ξίφους μου, ὀλόκληρη ἡ Ἰταλία θὰ τρέμει μπροστά σου. Ὅμως, Μπιμπιάννα, νὰ μοῦ εἶσαι πιστὴ, ἀλλιῶτικα, τ' ὀρκίζομαι στὰ κόκαλα τοῦ Σαρδηνίου, τὸ στιλέτο ἐτοῦτο θὰ σοῦ τρυπήσει τὴν καρδιά.

– Τρελέ! εἶπε ἐκεῖνη γελώντας, τὸ δικό μου θὰ ἔκανε πρῶτο γνωριμία μὲ τὰ πλευρά σου.

Καὶ παίζοντας συνεχῶς μὲ τὸ φονικό της ὄπλο, χτύπησε ἐλαφρῶς τὸν ἀγαπητικό της στὸ στῆθος καὶ σκούπισε τὸ αἷμα μὲ τὰ χεῖλη της.

Τελικὰ στάθηκαν στὴν εἴσοδο ἐνὸς εἴδους σπηλιάς, ποὺ εἶχε τὸ ἀνοιγμά της στὸ βράχο, ἐκεῖ ὅπου ἔνα νέο βουνὸ ὑψωνόταν πάνω ἀπ' τὸ ὄροπέδιο. Ὁ Φάμπιο ἔσερνε τὴν ἀγαπητικιά του, ὅμως ἐκεῖνη, ξεφεύγοντάς του, τοῦ εἶπε:

– Μιὰ στιγμή, Φάμπιο· καὶ τὸ ζῶο ποὺ θὰ τό 'σκαγε τὴν ὥρα ποὺ ἐγὼ θὰ ξοφλοῦσα τὸ χρέος μου!

Μιὰ κλωτσιά της στὰ νεφρὰ τοῦ Τζερμάνο ἔδειξε ἐπαρκῶς ποιὸν ἐννοοῦσε. Ἐκεῖνος στράφηκε.

– Κυρία μου, εἶπε χρωματίζοντας τὴ φωνή του ὅσο γινόταν πιὸ ἱκετευτικά, σᾶς ὀρκίζομαι πὼς δὲν ἐπιζητῶ νὰ τὸ σκάσω. Ὁ κύριος Φάμπιο θὰ σᾶς πιστοποιήσει ὅτι ὀδοιπόρησα χωρὶς ἀντίσταση· εἶμαι ἕτοιμος νὰ κάνω ὅλες τὶς θυσίες γιὰ νὰ ἐξαγοραστῶ, ὅ,τι ἔχω στὴν ἰδιοκτησία μου σᾶς ἀνήκει· πεῖτε ποιά τιμὴ ὀρίζετε γιὰ τὰ λύτρα μου.

– Λύτρα! ἀναφώνησε ἡ Μπιμπιάννα μὲ τόνο ποὺ ἔκανε τὸν ταλαίπωρο τὸν Τζερμάνο ν' ἀνατριχιάσει, λύτρα! Γνωρίζεις, ἄθλιε, τί πληρώνω γιὰ σένα; Σ' ἀπέκτησα στὴν τιμὴ τῆς ἀγάπης μου· ἐσένα, τὸ εὐτελὲς κι αἰσχρὸ σκέλεθρό σου, τὸ ἀγόρασα καὶ θὰ τ' ἀνταλλάξω μὲ χρυσό! Θὰ πουλιόμουν γιὰ δουκάτα. Μπὰς καὶ μὲ παίρνεις γιὰ καμιὰ κυρία τῆς πόλης; Ὅχι, ὄχι, μοῦ ἀνήκεις καὶ ξέρω πὼς νὰ σὲ κρατήσω.

– Ἐχω ἀλυσίδες ἐκεῖ μέσα, εἶπε ὁ Φάμπιο δείχνοντας τὴ σπηλιά· θέλεις νὰ τὸν δέσω στὸν κορμὸ ἐκείνου τοῦ πεύκου;

– Ὅχι, ἀπάντησε ἡ Μπιμπιάννα ὀργισμένη, ὄχι! Τό 'χω πεῖ, θὰ σέρνεται, δὲ θὰ ξαναπερπατήσει. – Μὲ τὴ μούρη καταγῆς, σκλάβε· μπρούμυτα, σοῦ λέω!

– Κυρία μου, εἶπε τρέμοντας ὁ Τζερμάνο, κυρία μου, στ' ὄνομα τ' οὐρανοῦ, στ' ὄνομα τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς σας, νὰ εἶστε πονόψυχη, λυπηθεῖτε με· εἶμαι ἀποκαμωμένος ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴν κούραση, τὸ αἷμα μου ρέει ἀπ' ὅλες τὶς ἀνοικτὲς ἀκόμη πληγὲς καὶ

πήζει πάνω στο κορμί μου ζητάω μονάχα την άδεια ν' αναπαυτώ.

– Έ λοιπόν, αναπαύσου με τή μούρη καταγής, καθώς είσαι ανάξιος του φωτός.

Ο Τζερμάνο υπάκουσε. Πιστεύοντας πώς απάλυνε την έχθρό του δείχνοντας απόλυτη υποταγή, απλώθηκε μπρούμυτα, βάζοντας τὰ χέρια του στο πρόσωπό του. Η Μπιμπιάνια έσκυψε από πάνω του κι άμέσως μετά άνασηκώθηκε. Ο Τζερμάνο έμπηξε ένα φρικτό ουρλιαχτό και κυλίστηκε σπαράζοντας πάνω στον κοκκινισμένο βράχο.

– Πάμε, είπε ή Μπιμπιάνια πιάνοντας τόν Φάμπιο άπ' τή μέση, τὸ θέμα τακτοποιήθηκε· νιώθω σιγουριά γι' αυτόν.

Με τὸ σιλέτο της τοῦ εἶχε κόψει τούς μύες και τούς τένοντες τῆς ἰγνύας.

Ένώ ὁ Τζερμάνο χαλοῦσε τὸν κόσμο με τὰ βογκητά του, ή Μπιμπιάνια κι ὁ Φάμπιο μπήκαν στή σπηλιά περνώντας πάνω από τὸ σακατεμένο του κορμί. Άπ' τή στιγμή πὸ ὁ τραυματίας δὲν έβλεπε τούς διώκτες του, έπαψε νὰ στενάζει κι άσχολήθηκε με τὸ τραῦμα του, πὸ ἦταν βαθύ· ή λάμα εἶχε εἰσχωρήσει μέχρι τὸ κόκαλο. Διαπίστωσε με άπελπισία πὸς ή μοιραία άπειλή εἶχε πραγματοποιηθεῖ· δὲν θὰ ξαναπερπατοῦσε πιά. Ξέσκισε τὸ πουκάμισό του κι έδωσε ὅσο καλύτερα μπορούσε τὸ πόδι του πὸ θὰ τοῦ ἦταν άχρηστο άπὸ 'δὼ κι έμπρός.

– Άχ, γυναικεία σκληρότητα! σκεφτόταν. Τί έκανα ὥστε ν' άξιζω νὰ γίνω βορὰ αὐτῆς τῆς τίγρης; Κάλλιο νὰ πεθάνεις έκατὸ φορές παρὰ νὰ βρεθεῖς στοῦ έλεος τέτοιας μαινάδας!

Καθὼς εἶχε παραδοθεῖ σὲ αὐτὲς τὶς σκέψεις, ὁ θόρυβος έρωτικῶν διαχύσεων και άναστεναγμῶν ἠδονῆς έφτασε ὡς αὐτόν. Η λύσσα του μεγάλωσε. Τοῦ 'ρθε ή σκέψη νὰ συρθεῖ μέχρι τὸ πλάι τῶν έραστῶν, ν' άρπάξει ένα ὄπλο, νὰ τούς σφάξει και τούς δυό. Άν ὅμως άποτύχαινε αὐτῆ του ή άπόπειρα, φοβόταν μήπως δὲν βρεῖ καν τὸν θάνατο πὸ ἐπιθυμοῦσε. Στοῦ έξῆς ή ὑπαρξη θὰ τοῦ ἦταν άνυπόφορη. Άποφασισμένος νὰ τελειώνει με ὄλ' αὐτά, σκέφτηκε νὰ ψάξει νὰ βρεῖ ένα μέρος άπὸ ὅπου θὰ μπορούσε νὰ γκρεμοτσακιστεῖ.

Άρχισε λοιπὸν νὰ έρπει με τὰ γόνατα και τὰ χέρια· ὅμως καταρρακωμένος άπ' τὴν κούραση και τὸν πόνο, τυραννισμένος άπὸ έντονη δίψα, προωθοῦνταν άργά. Ο ἥλιος μεσουρανοῦσε, και ή πυρπολημένη γῆ άντανακλοῦσε μιὰ πνιγηρὴ σάν καμίνι ζέστη. Ὑπέφερε λὲς και χείμαρρος φωτιᾶς νὰ κυλοῦσε στίς πληγές του, στίς ὁποῖες προσκολλοῦνταν ένα σμῆνος άπὸ άναρίθμητες μύγες κι έντομα, πὸ στροβιλίζονταν ὀλόγυρά του. Τελικὰ έφτασε στήν άκρη τοῦ ὄροπεδίου· ὅμως αλίμονο! Η ὀρθωμένη πλαγιά δὲν πρόσφερε πουθενὰ ένα άρκετὰ ὑψωμένο, άπόκρημνο σημείο. Ὅλο και πιὸ έξασθενημένος αλλὰ και ὄλο πιὸ άποφασισμένος, άκολουθεῖ τὸ χεῖλος τοῦ γκρεμοῦ ελπίζοντας νὰ βρεῖ κάποιον κατακόρυφο βράχο. Ξαφνικὰ ὁ Τζερμάνο κάνει μιὰ κίνηση φρίκης· άκουσε ένα συριγμό, και τὸ κεφάλι μιᾶς κουλουριασμένης στὰ ξερόχορτα ὀχιᾶς ὀρθώνεται μπροστά του.

– Άπίστευτο, σκέφτηκε, πάντοτε μᾶς περιμένει ὁ θάνατος· ὀδυνηρὸς άναμφίβολα έτοῦτος, αλλὰ ταχὺς και σίγουρος.

Σκέφτεται νὰ προκαλέσει τὸ θυμὸ τοῦ έρπετοῦ, πὸ συρίζει και λακίξει· ὁ ἥλιος κέντριζε με μεγαλύτερη δύναμη· τὸ σμῆνος τῶν έντόμων πὸ άκολουθοῦσε τὸν τραυματία ὄλο κι αύξανε και βούιζε στ' αὐτιά του· ἴλιγγοι πιάνουν τὸν Τζερμάνο, τὸ κεφάλι του βαραίνει, ή καρδιά του έξασθενίζει, τὰ μάτια του θολώνουν· θέλει νὰ προχωρήσει, πέφτει χάμω· ξανασηκώνεται, ξαναπέφτει και μένει ξαπλωμένος, άκίνητος, άδειος, άναίσθητος.

Η Μπιμπιάνια κι ὁ Φάμπιο άποξεχάστηκαν πολλή ὠρα μέσα στή σπηλιά. Ὅταν βγῆκαν άπὸ εκεί, ξαφνιάστηκαν πὸ δὲν βρῆκαν τὸν αἰχμάλωτο. Μιὰ φαρδιά λουρίδα αίματος τούς έδειχνε τὴν κατεύθυνση πὸ εκείνος εἶχε πάρει. Τὴν άκολούθησαν και δὲν δυσκολεύτηκαν νὰ τὸν ξαναβροῦν. Ο Τζερμάνο κείτονταν καταγής. Βλέποντας ὁ Φάμπιο ὅτι δὲν έδινε πιά σημεία ζωῆς, έτρεξε στή σπηλιά κι έφερε νερό, και μερικὲς σταγόνες άρκε-

σαν για να τραβήξουν τον δύστυχο από τη λιποθυμία του, τον όποιο και μετέφεραν πίσω. Θέλοντας ή Μπιμπιάννα να σιγουρευτεί για τον αιχμάλωτό της, ήθελε επίσης να του άκρωτηριάσει τον ένα βραχίονα. Όμως ο Φάμπιο της έδωσε να καταλάβει πώς θα υπέκυπτε στα τόσα του τραύματα και πώς για να τον διατηρήσουν στη ζωή ήταν καλό ν' αναβάλουν την έγχειριση γι' άλλη φορά. Έτσι, άρκέστηκαν να τον άλυσοδέσουν στον κορμό ενός δέντρου, αλλά πήραν τη σκληρή προφύλαξη να τον δέσουν από το τραυματισμένο πόδι του. Λίγο νερό και μερικά ξερά σύκα ήταν όλα κι όλα που του έδωσαν για ν' αποκαταστήσουν τις εξαντλημένες δυνάμεις του.

Η Μπιμπιάννα τον παρατηρούσε με άνυπόμονη περιέργεια· έδειχνε να δυσανασχετεί που ο αιχμάλωτος υπέφερε τὰ βάσανά του δίχως να παραπονιέται· θὰ την ικανοποιούσε ν' άκούει τὰ βογκητά και τούς θρήνους του. Τέλος, έρεθισμένη από τη σιωπή του, του άπηύθυνε τὸ λόγο:

– Έ λοιπόν, του είπε, πώς τὰ πάει ή Αὐτοῦ Έκλαμπρότης σου; Εἶσαι ένθουσιασμένος που ήρθες στο βασιλείό μου;

– Βάρβαρη! φώναξε ο Τζερμάνο, πεπεισμένος τελικά ότι κάθε κουβέντα μαζί της θὰ ήταν άνώφελη, πρέπει να είσαι πολύ σκληρόκαρδη για να εύχαριστιέσαι έτσι με τη θέα του αίματος και τών βασανιστηρίων.

– Μπά, έσὺ μιλάς έτσι, Τζερμάνο; Έσὺ που τό 'χεις κάνει έπάγγελμά σου τὸ να σκοτώνεις και να βασανίζεις ανθρώπους που δὲ σοῦ 'φταιξαν σὲ τίποτα;

– Μὰ τὸ κάνω από ύπακοή· κι άλλωστε ἐγὼ δρω χωρὶς πάθος καθὼς και χωρὶς θυμό, άποκρίθηκε ο πάσχοντας.

– Κι άκριβῶς γι' αὐτὸ είσαι πολύ πιὸ άγριος από μένα. Ο θυμός, τὸ πάθος μου εἶναι ή δικαιολογία μου· ένῶ έσὺ είσαι ψύχραιμος· δὲ νιώθεις μίσος κι όμως θανατώνεις, άθλιε!

– Ωστε γι' αὐτὸ με μισείτε;

– Ναι, ανάμεσα σὲ σένα και σὲ μᾶς ο πόλεμος εἶναι έξοντωτικός. Δὲ θὰ μᾶς έβλεπες σὰν λεία σου, αν ποτὲ τύχαινε να πέσουμε στὶς άρπάγες σου; Σήμερα έσὺ βρῖσκεσαι στὶς δικές μας άρπάγες, δυστυχία που σὲ βρήκε!

– Μὰ δὲν εἶμαι 'γὼ εκείνος που σᾶς έβαλε στο δρόμο που ακολουθεῖτε· εἶναι μήπως δικό μου λάθος που ο δρόμος αὐτὸς σᾶς ὀδηγεῖ στο ικρίωμα;

– Ψεύδεσαι, σκύλε! Κανείς από τούς ὁμοίους σου δὲ θὰ πειράξει την Μπιμπιάννα.

– Δὲν πρέπει να τιμωριέμαι για κάτι που δὲν μπορεί να μου προσαφθεῖ.

– Φάμπιο, φέρε μου την κιθάρα μου. Τὸ αἶμα μου βράζει, τὸ κεφάλι μου βουίζει. Πρέπει να ξαλαφρώσω τραγουδώντας τὸ ἐγκώμιο εκείνου που ή θύμησή του με πιλατεύει χωρὶς άναπαμό.

Πήρε τὸ μουσικὸ ὄργανο και, συνοδεύοντας τον εαυτὸ της, άρχισε κάτι σὰν αὐτοσχέδιασμο σ' ελεύθερο στίχο· ή φωνή της ήταν εύκαμπτη και ήχηρή. Κι αὐτὸς ο Τζερμάνο έβρισκε κρυφὴ εύχαρίστηση να την άκούει. Ο Φάμπιο, που βρισκόταν ξαπλωμένος στα πόδια της, με τὰ μάτια του προσηλωμένα στα δικά της μάτια, έδειχνε να έχει μεθύσει από την εύτυχία που την άκουγε· εκείνη έλεγε τὰ ἐξῆς:

– Κι ἐγὼ επίσης εἶμαι βασιλιάς, λέει ο ήρωας· τὸ στιλέτο θὰ εἶναι τὸ σκῆπτρο μου, κι ο τρόμος θὰ εἶναι ο θρόνος μου. Πόλεμος, πόλεμος έναντίον αὐτῆς τῆς φάρας τυράννων και σκλάβων, αὐτῆς τῆς διεστραμμένης και διεφθαρμένης φάρας. Μπάσταρδοι λαοί, λακέδες ένὸς μονάχα ανθρώπου, φιλήστε τὶς άλυσιδες σας· για μένα ή ανεξαρτησία! Έσεῖς ᾶς επικαλεῖσθε δουλικὰ νόμους άδρανεῖς ή έλαστικούς, ἐγὼ επικαλοῦμαι μονάχα τὸ ξίφος μου.

Έπὶ χρόνια υπήρξε ο φόβος και ο τρόμος τῆς Σαρδηνίας· υποχρεωμένος ὡστόσο να υποκύψει στην άριθμητικὴ ὑπεροχὴ τών ἐχθρῶν του, ή μάλλον ἐπιζητώντας πιὸ άπέραντο θέατρο για τούς ᾶθλους του, ἐγκατέλειψε τὸ σκοτεινὸ εκείνο νησί, παίρνοντας μαζί του τὸ σκῆπτρο του και τὸ θρόνο του.

Ἡ βάρκα ἀπομακρύνεται σπρωγμένη ἀπὸ οὖριο ἄνεμο. Ὡ θάλασσα! Ὑποκλίσου ἀπαλὰ κάτω ἀπ' αὐτὴ τὴν εὐθραυστὴ βάρκα, ποὺ μεταφέρει τὸν Σαρδῆνιο μὲ τὸν γιό του καὶ τὴν πολυαγαπημένη του Μπιμπιάννα.

Κατάγεται ἀπὸ ἔνδοξη γενιὰ αὐτὴ ἡ Μπιμπιάννα. Μυστήριο συνδέεται μὲ τὴ γέννησή της· ἡ Μπιμπιάννα δὲν θέλει νὰ τὸ γνωρίζει ὁ κόσμος. Ἔχει παραιτηθεῖ ἀπὸ τὶς βλακώδεις ματαιοδοξίες τῶν ἀνθρώπων· τίτλος εὐγενείας της εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Σαρδηνίου.

Νὰ τρέμετε πλούσιοι καὶ ἰσχυροί, ἐπιδεικτικοὶ δεσποτάδες, ἱερεῖς μὲ ἄπληστα χέρια· νὰ τρέμετε ἐκφυλισμένα παιδιὰ τῆς Ἰταλίας· ἕνας ἄντρας ἄγγιξε τὸ ἔδαφός σας, ἡ γῆ ἀναρρίγησε κάτω ἀπὸ τὸ πόδι του.

Κι ἐσεῖς γενναῖοι ὑπερασπιστὲς τῆς κοινωνίας, στρατιῶτες, τελωνειακοὶ καὶ μπράβοι, ἐσεῖς, ἱεροεξεταστὲς, δικαστὲς, κατάσκοποι, ὁ πόλεμος εἶναι ἀνάμεσα σ' ἐσᾶς καὶ σ' ἐμᾶς χωρὶς ἀναχωρῆ οὔτε χάρη· γιὰ σᾶς τὸ σιλέτο καὶ τὰ βόλια.

Ποιὸς θ' ἀφηγηθεῖ τοὺς ἄθλους τοῦ Σαρδηνίου καὶ τὴ γενναιότητά του καὶ τὴν ἐπιδειξιότητά του; Μὲ μερικὸς γενναίους συντρόφους του, τὴν ἀφρόκρεμα τῶν ἀντρῶν, ὑπερήφανων γιὰ τὴ δύναμη καὶ τὴ γενναιότητά τους, κι ἀκόμα πιὸ ὑπερήφανων ποὺ βρίσκονται στὴν ὑπηρεσία ἐνὸς τέτοιου ἀρχηγοῦ, βασίλειψε τρία χρόνια πάνω στὰ βουνὰ!

Τρία χρόνια ἔργων, ἐπιτυχιῶν, θριάμβων, ἡδονῶν, ἐλευθερίας εἶναι ἕνας ὥραϊος ἀνδρικός βίος· ποιὸς ἀστός, ἀποβλακωμένος ἀπ' τὴ σκλαβιά, θὰ μπορούσε νὰ παινευτεῖ πῶς ἔζησε τόσα ὅσα ἐκεῖνος;

Ἡ τύχη ἀλλάζει. Περικυκλωμένοι ἀπὸ πολυάριθμους ἐχθρούς, μάχονται ἀντρειωμένα καὶ πέφτουν σὰν ἥρωες. Δύο μονάχα ἐπέζησαν: ὁ Σαρδῆνιος κι ἕνας προδότης, ποὺ τὸ αἰσχρό του ὄνομα δὲ θὰ μαγαρίσει τὸ στόμα μου.

Ὁ Σαρδῆνιος ἐμφανίζεται μὲ τὸ ξίφος στὸ χέρι· ἀνοίγει ἕναν ματωμένο δρόμο κι ἐπανερχεται στὸ πλάι τοῦ γιοῦ του καὶ τῆς πολυαγαπημένης του. Ὁ προδότης παραδόθηκε· γνωρίζει τὸν τρόπο γιὰ νὰ ἐξαγοράσει τὴ ζωὴ του.

– Δικαστὲς, τί νὰ τὸν κάνετε ἕναν ἄθλιο σὰν καὶ μένα; Δὲν εἶμαι οὔτε δυνατὸς οὔτε γενναῖος, δὲ θὰ μπορούσα νὰ εἶμαι ἐπικίνδυνος. Ἄν ὠστόσο θελήσετε νὰ μ' ἀφήσετε νὰ φύγω κι ἂν μοῦ ὑποσχεθεῖτε πολὺ χρυσάφι, θὰ σᾶς παραδώσω τὸν Σαρδῆνιο.

– Πήγαινε.

Ἐκεῖνος πηγαίνει στὸ βουνό· βλέπει τὸν Σαρδῆνιο ἀπὸ μακριά.

– Ποῦθ' ἔρχεσαι, ἐσὺ ποὺ ἔχεις πάρε-δῶσε μὲ τοὺς ἐχθρούς μας, τί ζητᾶς; Ποιὸς σκοπὸς σὲ φέρνει πρὸς τὰ ἴδω;

– Ἔσπασα τὶς ἀλυσίδες μου, βγῆκα τὴ νύχτα ἀπ' τὴ φυλακὴ γιὰ νὰ ξαναδῶ τὸν ἀρχηγό καὶ φίλο μου.

– Ἐκεῖνος ποὺ ἔζησε μὲ τοὺς ἀνθρώπους δὲν εἶναι πιὰ φίλος μου· δὲν ἔχει πιὰ τὴν ἐμπιστοσύνη μου ἐκεῖνος ποὺ κουβέντιασε μ' αὐτὴ τὴ δόλια φάρα. Κάνε πίσω, ἀποτραβήξου, εἰδεμὴ ἡ καρραμπίνα μου θὰ πληρώσει τὴν τιμὴ τῆς προδοσίας σου.

– Ἔρχομαι πρὸς ἐσένα μ' ἀνοιχτὰ τὰ χέρια καὶ τὴν καρδιὰ ἀγνή. Ποῦ θέλεις νὰ ὑπάγω, ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι μὲ καταδιώκουν σὰν θηρίο ἀνήμερο; Σκότωσέ με, ἂν θέλεις· κάλλιο νὰ πεθάνω ἀπ' τὸ εὐγενὲς χέρι σου.

Ὁ ἀρχηγὸς κρεμάει τὴν καρραμπίνα του στὸν ὦμο του.

– Βγάλε τὰ ροῦχα σου.

Ἐκεῖνος ὑπακούει καὶ μένει μόνο μὲ τὸ πουκάμισό του.

– Σίμωσε τώρα.

Πλησιάζει. Ὁ Σαρδῆνιος τὸν ἐξετάζει, μὰ ὁ προδότης ρίχνεται στὰ πόδια του κι ἀγκαλιάζει κλαίγοντας τὰ γόνατά του.

Ὁ Σαρδῆνιος ἀποδιώχνει μακριὰ κάθε δυσπιστία. Ἀνοίγει τὴν ἀγκαλιά του καὶ σφίγγει τὸν δόλιο κατάστηθα. Τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ ἥρωας τὸν ἀγκαλιάζει, ὁ προδότης τραβάει ἕνα σιλέτο ἀπὸ τὸ λαιμό τοῦ πουκαμίσου του καὶ τὸ μπήγει στὴν πλάτη τοῦ βασιλιᾶ του.

– Φονιά! ἀναφωνεῖ ἐκεῖνος νιώθοντας μαχαιρωμένος.

Ὁ προδότης θέλει νὰ τοῦ ξεγλιστρήσει καί, καθὼς τὰ χέρια τοῦ Σαρδηνίου τὸν σφίγγουν καὶ τὸν συντρίβουν, χτυπιέται σὰν φίδι στὶς ἀρπάγες τοῦ γερακιοῦ.

– Τρέξτε, στρατιῶτες! φώναζε ὁ δολερός.

Ἐμφανίστηκαν οἱ στρατιῶτες, ὅμως ὁ Σαρδηνίος δὲν παράτησε τὴ λεία του παρὰ μόνο ἀφοῦ ἀπόλαυσε τοὺς τελευταίους ἐπιθανάτιους σπασμούς στ’ ἀφρισμένα χεῖλη τοῦ ἐχθροῦ του.

Ἀρπάζει τότε τὰ ὄπλα του, ὅμως, πληγωμένος καθὼς εἶναι, νιώθει πὼς ἡ ταχύτητα τῶν ποδιῶν του δὲν θὰ μπορέσει πιά νὰ τὸν γλιτώσει ὅπως ἄλλοτε ἀπ’ τὴ λυσσαλέα καταδίωξή του.

Ἀκουμπισμένος σ’ ἓνα βράχο, σημαδεύει τὸν πρῶτο ποῦ τολμάει νὰ μπεῖ στὸ ἀπότομο μονοπάτι· ἡ καλή του ἢ καραμπίνα δὲν τὸν διέφευσε ποτέ, τὰ τέσσερα πιστόλια του σπινθοβολοῦν στὴ ζώνη του. Τὸ φαροδὺ στιλέτο του ἀναπαύεται στὸ μέρος τῆς καρδιάς του σὰν φίλος πιστός.

Ὅμορφος ποῦ ἦταν ὁ Σαρδηνίος ἀρματοστολισμένος, μὲ τὸ γεμάτο χρυσὰ γαλόνια ροῦχο του, ποῦ τὸ βούτηξε ἀπὸ ἓναν αὐστριακὸ πρίγκιπα, καὶ τὸ καπέλο του μὲ τὰ λευκὰ φτερά, ποῦ τὸ ἔκλειψε κάποτε ἀπὸ ἓναν γάλλο στρατηγὸ!

Οἱ δειλοὶ ποῦ τοῦ ἐπιτίθενται τοῦ ρίχνουν ἀπὸ μακριά. Ὅμως τὰ βόλια τους χάνονται στὸν ἄερα. Ἡ λάμψη τοῦ ἥρωα τοὺς θαμπώνει, ἡ θεὰ του τοὺς τρομάζει, οἱ δικοὶ του πυροβολισμοὶ εἶναι ὅλοι τους θανατηφόροι· οἱ στρατιῶτες πέφτουν στὸν γκρεμό, οἱ κραυγές τους συγχέονται μὲ τὸ θόρυβο τοῦ ἀντίλαλου ποῦ ἐπαναλαμβάνει τ’ ἀστροπελέκι.

Ὡραία συναυλία! Ὁ Σαρδηνίος ἤξερε πολὺ καλὰ ὅτι δὲν θὰ τὴ γλίτωνε, ὅμως ἐξακολουθοῦσε νὰ σκοτώνει. Αὐτὴ ἡ τελευταία μέρα του ὑπῆρξε ἡ ὠραιότερη τῆς ζωῆς του· περισσότεροι ἀπὸ εἴκοσι στρατιῶτες εἶχαν κατακυβηθεῖ στὰ βάραθρα. Δὲν τοῦ ἀπέμενε πιά ἄλλη πυρίτιδα.

– Μαζί μου, καρδιακέ μου φίλε!

Καὶ τὸ στιλέτο λάμπει στὸ χέρι του. Οἱ ξιφολόγες ἀγγίζουσιν ἤδη τὸ στῆθος του. Μπορεῖ νὰ δώσει ἓνα τελευταῖο κτύπημα. Θὰ εἶναι αὐτὸς ὁ ἐπόμενος; Ὅχι! Καλύτερα νὰ σκοτώσει ἄλλον ἓναν.

Τὸ στιλέτο πετάει καὶ χτυπάει τὸν λοχαγὸ. Αὐτὸς εἰδικὰ δὲν θὰ ὑπερηφανευτεῖ γιὰ τὴ νίκη. Δὲν θὰ λάβει οὔτε παράσημο οὔτε σύνταξη οὔτε τιμές οὔτε ἄλλη ἀνταμοιβή. Ὅσο γιὰ τοὺς στρατιῶτες, αὐτοὶ θὰ λάβουν ἀπὸ ἓνα σκοῦδο ὁ καθένας καὶ τὴν ἐπομένη βουρδουλὴς ἐπειδὴ μέθυσαν.

– Φάμπιο, τὸ σῶμα τοῦ πατέρα σου αἰωρεῖται ἀπ’ τὴν κρεμάλα, τὰ κοράκια τέρπονται μὲ τίς σάρκες του. Ἄσ’ τα νὰ χορτάσουν, τὰ ἔθρεψε μιὰ χαρὰ ὅσο ζοῦσε· ἂν ὅμως μπορεῖς νὰ μὲ ὀδηγήσεις ζωντανή...

Λέγοντας αὐτὰ ἡ Μπιμπιάννα, πέταξε τὴν κιθάρα της πάνω στὸ βράχο κι ὀρθώθηκε μπροστὰ στὸν Τζερμάνο. Τὸ βλέμμα της ἦταν τόσο τρομακτικὸ ποῦ ὁ αἰχμάλωτος ἔνιωσε στὴ στιγμή πὼς ἔφτασε τὸ τέλος τῶν βασάνων του. Ἐκεῖνη ὥστόσο ξανακάθισε δίχως νὰ τὸν ἀγγίζει κι ἀρκέστηκε νὰ τοῦ πεῖ;

– Θὰ μὲ ξαναρωτήσεις, σκλάβε, γιατί εὐχαριστιέμαι μὲ τὰ βάσανά σου;

Ὁ Τζερμάνο ποῦ δὲν ζητοῦσε κάτι καλύτερο ἀπὸ τὸ νὰ ἐρεθίσει τὴν ὀργή της (ἀφοῦ μὲς στὴν παραφορά της ἴσως νὰ τὸν ἀπῆλλασε ἀπ’ τὸ φορτίο τοῦ βίου), τῆς ἀποκρίθηκε μὲ ἀποφασιστικότητα:

– Ἐγὼ ἐκτέλεσα τὴ δικαστικὴ ἀπόφαση· ὁ δικαστὴς ἀποφάνθηκε, ἐγὼ ἔκανα τὸ καθήκον μου.

– Ἐχεις δίκιο! ἀναφώνησε ἡ Μπιμπιάννα σὰν νὰ τὴ χτύπησε μιὰ καινούργια ἰδέα. – Ὁ δικαστής! Ἐχει δίκιο, Φάμπιο, ξέρεις τί ἀξίζει ὁ ἔρωτάς μου... Ὁ δικαστής, φίλε μου, ὁ δικαστής! Φέρε μου τὸν δικαστή! Φέρε μου ἓναν δικαστή· αὐτὸν ἢ ἓναν ἄλλον, λίγο μὲ

νοιάζει, και θα σε μεθύσω με τέτοια χάδια, πού δε θα ξέρεις πιά αν βρίσκεσαι ακόμη σε τούτο τον κόσμο ή αν έχεις μεταφερθεί πρώιμα στον παράδεισο.

– Φεύγω, είπε ο Φάμπιο μ' ἔξαρση.

Ἐκανε με βιασύνη τις προετοιμασίες του. Κάποιες προμήθειες στο σακιδιό του, σύκα, καπνὸ καὶ ἀντὶ γιὰ κάθε ὄπλο ἓνα μικρὸ στιλέτο κρυμμένο στὸν κόρφο του. Φίλησε τὴν Μπιμπιάννα πού τοῦ ἀνταπόδωσε κατὰ τὸ ἥμισυ τὸ φιλί του.

– Ἐναν δικαστή, φίλε μου, ἓναν δικαστή, ἀγαπητέ μου Φάμπιο! Ἄχ, τί ὠραία συλλογὴ σκλάβων πού θά 'χω!

Ὁ Φάμπιο ἔφυγε.

– Ἄκου, εἶπε ἡ Μπιμπιάννα στὸν αἰχμάλωτο, θὰ μᾶς ἔρθει καινούργιος φιλοξενούμενος, γιὰτὶ ὁ Φάμπιο δὲ θ' ἀθετήσει τὴν ὑπόσχεσή του. Μόνο εὐχήσου νὰ 'ρθει γρήγορα.

– Καὶ τί με νοιάζει ἐμένα; Μπὰς καὶ θαρρεῖς, γυναίκα, πὼς τὰ βάσανά του θ' ἀπαλύουν τὰ δικά μου;

– Ἄναμφίβολα. Κι ἐπιπλέον θὰ προαχθεῖς ἢ σουν ἀπλῶς ἓνας κοινὸς ἐκτελεστής ὅπως ἔχει ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Σαρδῆνιος πολλοὺς ἀπὸ δαύτους στὴν ὑπηρεσία του· τώρα θὰ γίνεις ὁ ἀρχιεκτελεστής τῶν θελήσεων τῆς βασιλισσας Μπιμπιάννας. Ἐλπίζω πὼς θ' ἀποδειχτεῖς ἄξιος αὐτῆς τῆς τιμῆς καὶ πὼς θὰ μᾶς δώσεις δείγμα τῆς τεχνογνωσίας σου. Πρέπει νὰ ξέρεις θαυμάσια νὰ βασανίζεις ἐπὶ ὦρες ἓναν ἄνθρωπο χωρὶς νὰ τὸν πεθαίνεις. Ἐγώ, μιὰ ἄμοιρη γυναίκα, δρῶ μονάχα με πάθος. Τὸ στιλέτο μου διψάει πάντοτε γιὰ τὸ πιὸ ἀγνὸ αἷμα· κι ἐρήμην μου εἶναι συνεχῶς διατεθειμένο νὰ ξεδιψάει στὸ κέντρο τῆς καρδιάς. Γιὰ σένα, τὸ βασανιστήριο εἶναι τέχνη, πού θὰ πρέπει νὰ τὴν ἔχεις σπουδάσει ἀπὸ τὰ παιδικὰ σου χρόνια. Εἶσαι, λέγεται, ἐπιτήδειος ἐπαγγελματίας· ὁ δικαστὴς μας θὰ δοκιμάσει πάνω του τὸ ταλέντο σου.

Ἡ Μπιμπιάννα μπῆκε στὴ σπηλιὰ δίχως νὰ περιμένει ἀπάντηση. Ἡ νύχτα ἔπεφτε, κι ὁ Τζερμάνο κοιμήθηκε στὰ ριζὰ τοῦ δέντρου, στὸ ὁποῖο ἦταν δεμένος, ὅπως ὁ Ἰνδιάνος κοιμάται δεμένος στὸ στύλο πού θὰ καεῖ τὴν ἐπομένη μαζί του.

Δύο μέρες κύλησαν, κι ὁ Φάμπιο δὲν εἶχε ἐπιστρέψει. Ἡ Μπιμπιάννα ἔδειχνε μερικές φορὲς ἀναστατωμένη κι ἀνήσυχη, κι ὁ αἰχμάλωτος δεχόταν πότε πότε τὰ σημάδια τῆς κακῆς τῆς διάθεσης. Τὴν τρίτη μέρα τὸ πρωὶ ἀκούστηκαν ντουφεκιὲς στὸ βουνό.

– Αὐτὸς εἶναι! ἀναφώνησε χαρούμενη ἡ Μπιμπιάννα.

Καὶ τρέχει στὴν ἄκρη τοῦ ὄροπεδίου.

Ὅμως ἐπιστρέφει με τὴν ταχύτητα βέλους, ὀρμάει μέσα στὴ σπηλιὰ καὶ ξαναβγαίνει σχεδὸν ἀμέσως ἀπὸ 'κεῖ μέσα, κουβαλώντας δύο καραμπίνες κι ἓνα σάκο φυσίγγια. Ὁ Τζερμάνο τὴ βλέπει νὰ περνάει ἀπὸ κοντά του χωρὶς νὰ τὸν κοιτάξει, τόσο μεγάλη εἶναι ἡ ἀναστατώσή της. Σὲ λίγο ἐμφανίζεται ὁ Φάμπιο. Φιλᾶει τὴ Μπιμπιάννα, ἀρπάζει μιὰ καραμπίνα καὶ τὴν ἀδειάζει. Εἴκοσι ντουφεκιὲς ἔφυγαν τὴν ἴδια στιγμή ἀπὸ κάτω. Ἡ προεξοχὴ τῶν βράχων προστάτευε ὡστόσο τὸν Φάμπιο καὶ τὴν Μπιμπιάννα. Ἐκείνη πυροβόλησε με τὴ σειρά της, κι ὁ πυροβολισμὸς της πέτυχε τὸ στόχο της, γιὰτὶ ἔμπηξε μιὰ κραυγὴ χαρᾶς παρακολουθώντας τὴν κατεύθυνση πρὸς τὴν ὁποία εἶχε πυροβολήσει. Ὁ ληστὴς καὶ ἡ κοπέλα παρέμειναν ὦρα πολλὴ στὸ πόστο τους, ὀπλίζοντας τὰ ντουφέκια τους καὶ πυροβολώντας με τέτοια ἐπιδεξιότητα, τέτοια ψυχραιμία πού θὰ τιμοῦσε τὸν καλύτερα ἐξασκημένο στρατιώτη. Ὅστούσο ὁ Τζερμάνο τὸ ἀντιλαμβάνόταν πολὺ καλὰ πὼς οἱ ἐχθροὶ τους σημείωναν προόδους. Ὁ ἦχος τῶν ὄπλων τους ἀκούγόταν ὄλο καὶ πιὸ κοντά. Ἐχάναν ἄντρες, ὅμως προωθοῦνταν συνεχῶς, ἐπιζητώντας τὴν προστασία τῶν βράχων. Ἐν τέλει ὁ Φάμπιο καὶ ἡ Μπιμπιάννα ἀναγκάστηκαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴ θέση τους. Ἐπέστρεψαν τρέχοντας κατευθεῖαν πρὸς τὴ σπηλιὰ καὶ στάθηκαν πλάι στὸν Τζερμάνο.

– Ἐ λοιπόν, εἶπε ἡ Μπιμπιάννα, νὰ τὸ τέλος ὅπως τό 'χαμε συχνὰ προβέψει, ὅπως τὸ ἐπιθυμούσαμε. Καλέ μου Φάμπιο, θὰ πεθάνουμε μαζί, ἀλλὰ θὰ πεθάνουμε ἐδῶ. Ἡ Μπιμπιάννα δὲ θέλει νὰ γίνουμε θέαμα αὐτῆς τῆς ἄτιμης φάρας· δὲ θὰ χαροῦν με τὸ μαρτύριό

της.

Οί στρατιῶτες πλησίαζαν ἤδη στο ὄροπέδιο ἀπὸ διάφορες πλευρές· ἔμοιαζαν νὰ φάχουν ν' ἀνακαλύψουν τοὺς φυγάδες.

– Νά κι ἓνας πολὺ βιαστικός, εἶπε ἡ Μπιμπιάννα σημαδεύοντας ἐκεῖνον ποὺ εἶχε προωθηθεῖ περισσότερο. Οἱ κύριοι αὐτοὶ μᾶς ἀναζητοῦν· θὰ τοὺς πῶ ποῦ βρισκόμαστε.

Ἦ ντουφεκιὰ ἀκούστηκε, κι ὁ στρατιώτης κυλίστηκε πάνω στο βράχο.

– Νά τοι πάνω στὰ ἴχνη μας· ἄς μποῦμε τώρα μέσα, εἶπε ἡ κοπέλα.

– Ἄφησέ με πρῶτα νὰ τελειώσω μ' αὐτὸ τὸν σκύλο, εἶπε ὁ Φάμπιο δείχνοντας τὸν αἰχμάλωτο.

– Ὅχι, καλέ μου· τοῦ ἄχω πεῖ πὼς εἶμαι ἡ βασίλισσα τῶν ὀρέων· ἐκεῖνος ἀμφιβάλλει· ἄς τὸ μάθει λοιπόν, τοῦ δίνω χάρη.

Χαμογελοῦσε λέγοντας αὐτά. Κάτι τὸ γλυκὸ καὶ συνάμα τὸ ἀγέρωχο, ποὺ δὲν εἶχε μέχρι τότε ἐμφανιστεῖ στό πρόσωπό της, ὁμόρφαινε τὰ χαρακτηριστικά του. Ὁ Τζερμάνο δὲν εἶχε ποτέ του δεῖ τόσο ὠραία γυναίκα σὰν τὴν Μπιμπιάννα τὴ στιγμή ποὺ ἔσπασε τὴν ἀλυσίδα του. Ὡστόσο οἱ στρατιῶτες πλησίαζαν τρέχοντας χωρὶς νὰ πυροβολοῦν.

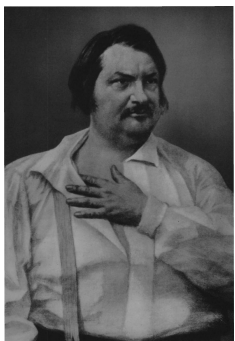
– Ἄς βιαστοῦμε! φώναξε ἡ Μπιμπιάννα. Ἄς μὴ μᾶς πιάσουν. Ἐχε γειὰ οὐρανέ, ἔχε γειὰ ζωή!

Κι ἔσπευσε πρὸς τὴ σπηλιὰ μαζί μὲ τὸν Φάμπιο. Οἱ στρατιῶτες κατέφτασαν. Εἴκοσι τέσσερις ἀπ' αὐτοὺς βρίσκονταν μπροστὰ στὴν εἴσοδο τῆς μαύρης σπηλιάς καὶ δίσταζαν νὰ μποῦν μέσα. Δύο πυροβολισμοὶ μὲ कारामπίνα ποὺ ὑπῆρξαν θανατηφόροι, τοὺς ἔκαναν νὰ τὸ ἀποφασίσουν· ἀφοῦ ἔκαναν γενικὸ ντουφεκίδι, ὄρμουν πρὸς τὰ μπρός. Ἄν κι ὁ Τζερμάνο βρισκόταν ἤδη μακριά, ἀναγνώρισε τὴν καθαρὴ καὶ παλλόμενη φωνὴ τῆς Μπιμπιάννας, ποὺ φώναξε:

– Καὶ τώρα, πῦρ!

Ξαφνικὰ μιὰ λάμψη πλημμύρισε τὸ σπήλαιο, ἓνας τρομακτικὸς θόρυβος ἀκούστηκε. Τὰ βράχια ταρακουνήθηκαν πάνω στὴν τεράστια βάση τους, καὶ τὸ πεῦκο στο ὁποῖο εἶχε δεθεῖ ὁ Τζερμάνο, σωριάστηκε ξεριζωμένο· ὀλόκληρη ἡ σπηλιὰ καταστράφηκε. Τὸ ἔδαφος εἶχε σκάσει καὶ σχιστεῖ, κανένας ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες ποὺ βρίσκονταν μέσα στὴ σπηλιὰ δὲν βγήκε ἀπὸ κεῖ μέσα· ὁ ληστής εἶχε ἀνατινάξει τὴν πυριτιδαποθήκη του.

* Τίτλος πρωτοτύπου: «Le Bourreau de Navarre ou le bandit et sa compagne», *Nouvelles et contes I*, 1820-1832, Quarto Gallimard, 2005, σσ. 477-491.

Ὁ μέγιστος γάλλος μυθιστοριογράφος Ὁνορέ ντε Μπαλζάκ (Honoré de Balzac) γεννήθηκε στὶς 20 Μαΐου 1799 στὴν Τούρ καὶ πέθανε στὶς 18 Αὐγούστου 1850 στο Παρίσι. Τὸ 1842 συγκέντρωσε σὲ μία ἐνόητα ὑπὸ τὸν γενικὸ τίτλο Ἡ ἀνθρώπινη κωμωδία (*La Comédie humaine*) σειρὲς μυθιστορημάτων ποὺ παρουσιάζουν ἓνα πανόραμα τῆς γαλλικῆς κοινωνίας ἀπὸ τὴν Ἐπανάσταση ὡς τὴν Ἰουλιανὴ Μοναρχία τόσο στο Παρίσι ὅσο καὶ στὴν ἐπαρχία. Περισσότερα ἀπὸ 2.000 πρόσωπα συνθέτουν τὴν τοιχογραφία μιᾶς κοινωνίας ἔρμαιου τῶν παθῶν της, ὑποχείριου τῆς ἐξουσίας τοῦ χρήματος καὶ τοῦ τύπου. Τὸ ἔργο του ἀποτελεῖται ἀπὸ 90 μυθιστορήματα, ποὺ ταξινομοῦνται στὶς Μελέτες ἠθῶν (*Études de mœurs*), Φιλοσοφικὲς μελέτες (*Études philosophiques*) καὶ Ἀναλυτικὲς μελέτες (*Études analytiques*). Τὰ κυριότερα εἶναι: Τὸ μαγικὸ δέρμα (*La Peau de chagrin*, 1831), Ὁ συνταγματάρχης Σαμπέρ (*Le Colonel Chabert*, 1832), Ὁ ἐπαρχιακὸς γιατρός (*Le Curé de Tours*, 1833), Ἡ Εὐγενία Γκραντέ (*Eugénie Grandé*, 1833), Ὁ μπαρμπα-Γχοριό (*Le Père Goriot*, 1834-1835), Τὸ κρίνο στὴν κοιλάδα (*Le Lys dans la vallée*, 1835), Χαμένα ὄνειρα (*Illusions perdues*, 1837-1843), Λάμψη καὶ ἀθλιότητα τῶν γυναικῶν ἐλευθερίων ἠθῶν (*Splendeur et misères des courtisanes*, 1838-1847), Ἡ Ραμπουγέζα (*La Rabouilleuse*, 1842), Ἡ ἐξαδέλφη Μπέτη (*La Cousine Bette*, 1846) καὶ Ὁ ἐξάδελφος Πόνς (*Le Cousin Pons*, 1847). Ἐγραψε ἐπίσης διηγήματα [Εὐτράπελα διηγήματα (*Contes drolatiques*, 1832-1837)] καὶ θεατρικὰ ἔργα (Ὁ πολυμήχανος). (Σ.τ.Μ.)